

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 26 października 2011 r.

**Pan
Janusz Goliński
Wójt Gminy Cedry Wielkie**

LGD-4110-003-02/2011
R/11/010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Gminy Cedry Wielkie (dalej: „Urząd”). Przedmiotem kontroli było funkcjonowanie funduszu sołectkiego w Gminie Cedry Wielkie (dalej: „Gmina”) w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 7 października 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 7 października 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia działalność Urzędu w skontrolowanym zakresie.

Powyższe ocena wynika z niżej opisanych ustaleń.

1. Rada Gminy terminowo podjęła uchwały w sprawie wyodrębnienia funduszu sołectkiego w budżecie Gminy na lata 2010 i 2011, tj. odpowiednio: do 30 czerwca 2009 r. i do 31 marca 2010 r. (zgodnie z *art. 6 i art. 1 ust. 1 ustawy o funduszu sołectkim*¹).

Terminowo, tj. do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok budżetowy, przekazał Pan sołtysom informacje o wysokości środków funduszu sołectkiego przypadających na poszczególne sołectwa (*art. 2 ust. 2 ww. ustawy*).

¹ Ustawa z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołectkim (Dz.U. Nr 52, poz. 420 ze zm.)

W informacjach tych podano jednak nieprawidłowo wyliczone kwoty dla niektórych sołectw. Określona w powyższych dokumentach łączna wysokość środków funduszu przypadających w 2010 r. dla 4 sołectw (Błotnik, Długie Pole, Kieżmark i Trzcínisko - 55,3 tys. zł) i w 2011 r. dla 4 sołectw (Długie Pole, Kieżmark, Miłocin i Trzcínisko - 55,8 tys. zł) w każdym roku była wyższa o 0,1 tys. zł od kwot wynikających z prawidłowego obliczenia, na podstawie wzoru określonego w *art. 2 ust. 1 ustawy o funduszu sołeckim*. Natomiast wysokość środków na 2010 r. przysługujących sołectwu Wocławy zaniżono o 0,02 tys. zł. Powyższe nieprawidłowości wynikały z rozbieżności w zakresie liczby mieszkańców Gminy wygenerowanej przez system komputerowy ewidencji ludności. Różnice te wystąpiły w związku z niedostosowaniem systemu komputerowego do generowania danych statystycznych. W złożonych wyjaśnieniach zadeklarował Pan, iż nastąpi modyfikacja tego systemu, polegająca na archiwizowaniu danych za określone okresy sprawozdawcze, co pozwoli w przyszłości na uniknięcie rozbieżności w danych liczbowych z ewidencji ludności. Skutkiem powyższego, sołectwa: Błotnik, Długie Pole, Kieżmark, Miłocin i Trzcínisko dysponowały większą, a Wocławy mniejszą kwotą funduszu od faktycznie przysługującej. Wielkość środków funduszu sołeckiego obliczył Zastępca Skarbnika Gminy na podstawie danych przygotowanych przez inspektora ds. obywatelskich w Urzędzie.

2. Wnioski sołectw o zaplanowanie w ramach funduszu przedsięwzięć w budżecie Gminy na lata 2010 i 2011 zostały przekazane Panu w terminie, tj. do 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy oraz zawierały dane wymagane *art. 4 ust. 3 ustawy o funduszu sołeckim*, tj. wskazanie zadań do realizacji wraz z oszacowaniem ich kosztów i uzasadnieniem. W badanym okresie nie wystąpił przypadek odrzucenia przez Pana wniosku sołectwa z powodu niespełnienia warunków określonych w *art. 4 ust. 2-4 ww. ustawy*.

Wielkość funduszu określona została w uchwałach budżetowych w wysokości 198 tys. zł na 2010 r. i 209 tys. zł na 2011 r. Rada Gminy nie zwiększała środków funduszu przypadających na dane sołectwo w tym okresie ponad wysokość obliczoną na podstawie wzoru określonego w *art. 2 ust. 1 ustawy o funduszu sołeckim*.

3. Środki funduszu sołeckiego wykorzystano w wysokości 177,1 tys. zł w 2010 r. (89% planowanej kwoty wydatków) i 98,9 tys. zł w okresie do 12 września 2011 r. (47%). Stwierdzone nieprawidłowości w wykonaniu wydatków polegały na:

- przeznaczaniu w 2010 r. kwoty 1,9 tys. zł, tj. 14% środków ogółem wykorzystanych przez sołectwo Kiezmark w ww. roku (13,7 tys. zł), na realizację przedsięwzięcia - naprawę siatki (piłkołapu) na boisku, które nie zostało zgłoszone we wniosku. Było to niezgodne z *art. 1 ust. 3 ustawy o funduszu sołeckim*. Choć realizacja tego zadania, jak wyjaśnił odpowiedzialny za weryfikację wydatków sołectw pracownik Urzędu, podyktowana była niebezpieczeństwem i zagrożeniem spowodowania wypadku, związanym ze złym stanem technicznym piłkołapu wykonanego z siatki ogrodzeniowej, to nieusprawiedliwia jego sfinansowania środkami funduszu sołeckiego,
- wykorzystaniu w 2010 r. przez 2 sołectwa wyższych kwot środków funduszu od faktycznie przysługujących, tj. Długie Pole o 0,05 tys. zł i Kiezmark o 0,02 tys. zł, co wynikało z nieprawidłowości opisanej w pkt. 1 wystąpienia.

W wyniku badania realizacji wybranych przedsięwzięć określonych we wnioskach 4 sołectw: Kiezmark, Koszwały, Leszkowy, Trzcínisko stwierdzono, że zaplanowane zadania zostały wykonane.

4. Prawidłowo udzielono dwóch zamówień publicznych na dostawę nowych płyt drogowych typu JOMBO, współfinansowanych ze środków funduszu sołeckiego. Postępowania w trybie przetargu nieograniczonego przeprowadzono w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji, a zlecenie realizacji zadań nastąpiło na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty. Nie powołano komisji przetargowej, przy czym wartość zamówień nie przekroczyła kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie *art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych*². Umowy w sprawie zamówień zawarto w dniach 15.09.2010 r. i 02.06.2011 r., tj. w terminach wynikających z *art. 94 ust. 1 ww. ustawy*.

Niemniej jednak ustalono, że osoby wykonujące czynności w ww. postępowaniach, tj. Sekretarz Gminy, który dokonał otwarcia ofert oraz inspektor ds. melioracji i zarządzania kryzysowego w Urzędzie, wskazany w specyfikacjach jako osoba uprawniona do porozumiewania się z wykonawcami i biorący udział w otwarciu ofert, do dnia rozpoczęcia kontroli, nie złożyli oświadczeń o braku lub istnieniu okoliczności uzasadniających ich wyłączenie z tych postępowań, co było niezgodne z *art. 17 ust. 2 ww. ustawy*. Niezłożenie oświadczeń przez Sekretarza Gminy wynikało, jak wyjaśnił, z nieprzedłożenia jemu właściwego formularza przez inspektora ds. zamówień publicznych odpowiedzialnego za obsługę przetargów, a inspektora ds. melioracji

² Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

i zarządzania kryzysowego - z braku wiedzy o takim obowiązku. Oświadczenia zostały złożone w trakcie kontroli NIK.

5. Wniosek o zwrot z budżetu państwa części wydatków Gminy wykonanych w ramach funduszu sołeckiego za 2010 r. został złożony do Wojewody Pomorskiego w obowiązującym terminie. W wyniku tego Gmina otrzymała dotację w wysokości 35,4 tys. zł. W trakcie kontroli Urząd dokonał zwrotu części dotacji (związanej z nieprawidłowościami opisanymi w pkt. 3 wystąpienia), w wysokości 0,4 tys. zł, co stanowiło 20% kwoty 2 tys. zł i było zgodne z *art. 2 ust. 5 pkt 2 ustawy o funduszu sołeckim*.
6. W Urzędzie ustanowiono procedury w zakresie kontroli zarządczej, niemniej jednak stwierdzone w kontroli nieprawidłowości świadczą, w ocenie NIK, o braku wystarczającej skuteczności w funkcjonowaniu niektórych elementów tego systemu, a w szczególności słabość nadzoru nad realizowanymi zadaniami.

W zakresach czynności dwóch pracowników Urzędu, realizujących zadania związane z funkcjonowaniem w Gminie funduszu sołeckiego, nie przypisano obowiązków realizacji takich czynności. Za opracowanie projektów zakresów czynności odpowiadał Sekretarz Gminy. W trakcie kontroli przypisano Zastępcy Skarbnika Gminy oraz inspektorowi ds. obsługi Rady Gminy obowiązek realizacji powyższych zadań.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) wzmocnienie nadzoru poprzez ściślejszą weryfikację podejmowanych działań związanych z przestrzeganiem obowiązujących zasad obliczania wysokości funduszu sołeckiego dla poszczególnych sołectw oraz wydatkowaniem środków w ramach tego funduszu,
- 2) wprowadzenie mechanizmu kontrolnego ograniczającego ryzyko niezłożenia przez osoby wykonujące czynności we wszystkich postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności uzasadniających ich wyłączenie z takiego postępowania.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.